

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยเรื่อง โคลงสี่สุภาพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล”
ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ

**Comparison of Learning Achievement in Thai Language Subject on Klong
Si Supap of Matthayomsuksa 3 Students at Takuapa “Senanukul” School
Taught by Using Practice Books and Traditional Teaching**

ณัฐญา นิลละอ และ สิริพัชร์ เจษฎาวีโรจน์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Nattaya Ninla-or and Siripat Jetsadawiroj

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ninla181920@gmail.com

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล” โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับฉลาก จำนวน 2 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หนังสือแบบฝึกทักษะ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนแบบปกติ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า

1) หนังสือแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพผลลัพธ์ 84.08/86.44

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะสูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* วันที่รับบทความ: 19 ธันวาคม 2564; วันแก้ไขบทความ 24 ธันวาคม 2564; วันตอบรับบทความ: 26 ธันวาคม 2564

3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; หนังสือแบบฝึกทักษะ; โคลงสี่สุภาพ

Abstracts

The objectives of this research were (1) to create and find the effectiveness of the Thai language practice book titled Khlong Si Supap of Matthayomsuksa 3 students to be effective according to the criteria 80/80 (2) to compare the achievement of studying of Thai language subject, Khlong Si Supap, of Matthayomsuksa 3 students during teaching by using practice books and traditional teaching (3) to study the satisfaction of Matthayomsuksa 3 students towards to teach by using a Thai language practice book titled Khlong Si Supap, the sample group of this research were Matthayomsuksa 3 students in the first semester of the academic year 2021 of Takuapa "Senanukul" School. It was obtained by raffle for 2 groups.

The tools used in the research consisted of practice books, lesson plans using practice books, lesson plans using the traditional teaching method, consisted of 8 lesson plans, learning achievement test, a and questionnaire on the satisfaction. The used for data analysis were percentage, mean. Standard division and independent sample t-test.

The results of the research were summarized as follows:

1) The Thai language practice book titled Khlong Si Supap of Matthayomsuksa 3 students have an efficiency of 84.08/86.44

2) The achievement of the Thai language subject on Khlong Si Supap of Matthayomsuksa 3 students taught by using skill practice books were higher than taught by traditional teaching with the statistical significance level of .05.

3) The satisfaction of Matthayomsuksa 3 students with teaching using the practice books were satisfied at a high level.

Keywords: Achievement; Practice book; Khlong Si Supab

บทนำ

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ ผู้ที่จะใช้ภาษาไทยได้ดีนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ ภาษาและยังจะต้องฝึกฝนทักษะทางภาษา คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการ เขียนให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังที่ จีรวัดน์ เพชรรัตน์ (2560 : 49-62) ได้กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้เกิดความชำนาญจนสามารถใช้สื่อสารให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน 5

สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 37-38)

ภาษาไทยมีเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกฝน ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องเรียนรู้และใช้ให้ถูกต้อง นอกจากนั้นภาษาไทยยังเป็นภาษาที่มีความงาม ความไพเราะ ทั้งเสียงของคำ และความหมาย ซึ่งกวีได้ถ่ายทอดไว้ในเพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน โดยเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนวรรณคดีวรรณกรรม รวมถึงภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2)

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ทั้งเรื่องวรรณคดีและวรรณกรรมยังต้องศึกษาเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรอง เพราะการแต่งบทร้อยกรองนั้นเป็นการเขียนที่ต้องใช้ศิลปะการเลือกสรรถ้อยคำให้เกิดความไพเราะงดงาม ดังที่ บุญเหลือ ใจมโน (2555:9) กล่าวว่า คำประพันธ์ไทยหรือบทร้อยกรองไทยนั้นมีความงดงาม เพราะสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงให้ประณีตจนเกิดความไพเราะตามควรแก่เหตุการณ์นั้น ๆ ใช้สื่อความหมายที่ได้อารมณ์อย่างลึกซึ้ง ทั้งยังมีส่วนให้จิตใจนุ่มนวลอ่อนโยน ฮึกเหิม เศร้าโศก สะเทือนใจ ฯลฯ ประกอบด้วยสุนทรียรสนั้น ๆ ไปด้วย กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนบทร้อยกรองไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติทางภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559) จะมีการกำหนดให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทโคลง ฉันท์ กาพย์ กลอนและร่าย แต่ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจากการแต่งร้อยกรองนั้นยากกว่าการแต่งร้อยแก้ว นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าตนเองไม่มีความสามารถที่จะแต่งร้อยกรองได้ดี เพราะการแต่งร้อยกรองเป็นเรื่องที่ยาก โดยเฉพาะโคลงสี่สุภาพ นักเรียนไม่คุ้นเคยกับโคลงสี่สุภาพ ส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญสุธา ย่องลั่น (2557 : 3) ที่พบว่า การเรียนการสอนในปัจจุบันเรื่องการแต่งบทร้อยกรองยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เนื่องจากการเขียนที่ซับซ้อนกว่าการเขียนรูปแบบอื่น การสอนเขียนคำประพันธ์จึงดูเป็นเรื่องยากสำหรับครู ในส่วนของตัวผู้เรียนเองรู้สึกไม่ใช่เรื่องง่าย

แนวทางการสอนแต่งโคลงสี่สุภาพข้างต้นมีหลายประการ เช่น การสอนโดยชุดการสอน การสอนโดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น ซึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด สิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือ การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน ซึ่งมีอยู่มากมายหลายประเภท สื่อประกอบการเรียนการสอนที่น่าสนใจชนิดหนึ่ง คือ แบบฝึกเพราะ แบบฝึกจะช่วยแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน โดยเฉพาะในด้านการสร้างทักษะหรือความชำนาญ ให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งการแต่งโคลงสี่สุภาพ เป็นกระบวนการทางทักษะการเขียนที่สามารถฝึกฝนให้เกิดความชำนาญได้ จากการศึกษาวิจัยนวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ของกองวิจัยทางการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ (2538 : 4 อ้างถึงใน ธีรญา เหมียมจุล, 2547 : 7) พบว่า สื่อที่ทำให้นักเรียนมีทักษะ หรือความสามารถด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน คือนวัตกรรมเสริมทักษะ หรือแบบฝึก นอกจากนี้สิ่งที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนสูงกว่าวิธีสอนที่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือครูคือแบบฝึกเสริมทักษะ และเมื่อการเรียนการสอนเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรองเป็นปัญหาต่อผู้เรียนวิชาภาษาไทย การแก้ปัญหาลearning การสอนแต่งร้อยกรองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ที่ครูผู้สอนต้องพยายามสรรหาวิธี ในการแก้ปัญหาดังกล่าว มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่มีความสำคัญในการช่วยแก้ไขปัญหาลearning การสอนแต่งร้อยกรองให้ประสบความสำเร็จได้

จากความสำคัญของแบบฝึกดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า แบบฝึกสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการแต่งร้อยกรองโคลงสี่สุภาพที่ผู้เรียนยังมีปัญหา แบบฝึกจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการแต่งร้อยกรองประเภทนี้มากยิ่งขึ้นอีก ทั้งกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2559) กำหนดให้เรียนเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้หนังสือแบบฝึกการแต่งร้อยกรองโคลงสี่สุภาพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งร้อยกรองโคลงสี่สุภาพและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล” ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล” จำนวน 9 ห้องเรียน รวม 341 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนานุกูล” ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก จำนวน 2 ห้อง แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ จำนวน 8 เล่ม
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ โดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ จำนวน 8 แผน
- 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ โดยใช้การสอนแบบปกติ จำนวน 8 แผน
- 2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ
- 2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ โดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ

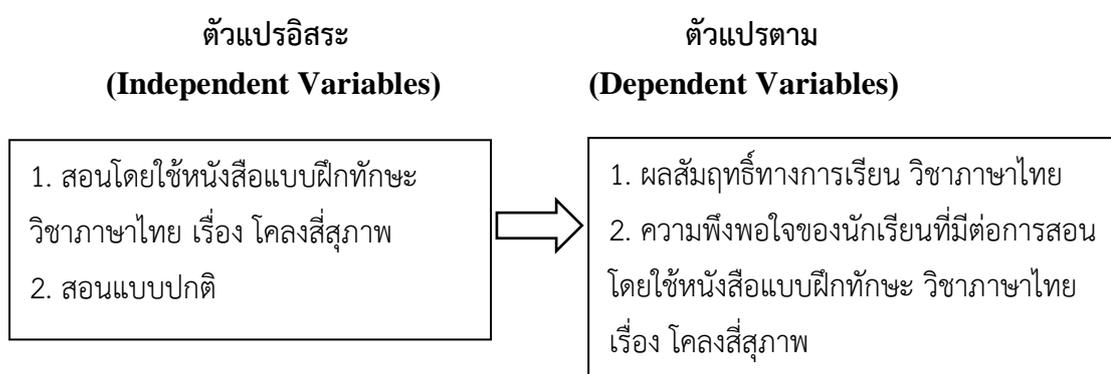
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
- 3.1 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย และกลุ่มควบคุมที่สอนโดยการสอนแบบปกติ
  - 3.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ คือ กลุ่มทดลองที่สอนโดยหนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย และกลุ่มควบคุมที่สอนโดยการสอนแบบปกติ
  - 3.3 นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย และกลุ่มควบคุมที่สอนโดยการสอนแบบปกติ

3.4 ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยหนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.5 นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และแบบสอบถามความพึงพอใจไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนาบุญกุล” ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ พบว่า

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คะแนน	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
คะแนนระหว่างเรียน (E1)	30	40	33.63	84.08
แบบทดสอบหลังเรียน (E2)	30	30	25.93	86.44

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในชั้นทดลองแบบกลุ่มใหญ่มีประสิทธิภาพผลลัพท์เท่ากับ 84.08/86.44

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ

นักเรียน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	Sig.
กลุ่มทดลอง	35	11.09	2.93	.328	.744
กลุ่มควบคุม	36	10.83	3.50	.329	

จากตาราง 2 พบว่า การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าคะแนนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.09 คะแนนก่อนเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.83 เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีความแตกต่างเท่ากับ 0.26 พบว่าคะแนนก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ

นักเรียน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	Sig.
กลุ่มทดลอง	35	24.80	2.026	7.019	.000*
กลุ่มควบคุม	36	20.61	2.911	7.054	

*P<.05

จากตาราง 3 พบว่า การเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่าคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.31 คะแนนหลังเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.61 เมื่อเปรียบเทียบแล้วมีความแตกต่าง เท่ากับ 3.28 ดังนั้นจากการทดสอบค่าที (t-test for Independent sample) พบว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ

รายการที่ประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านครูผู้สอน	4.43	0.48	มาก
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.24	0.36	มาก
ด้านสื่อการสอน	4.53	0.45	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล	4.62	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.40	0.42	มาก

จากตาราง 4 พบว่า แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ มีความพึงพอใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพหนังสือแบบฝึกทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพผลลัพธ์ 84.08/86.44 ทั้งนี้เนื่องจาก หนังสือแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ฉบับปรับปรุงพ.ศ. 2559) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชามาเป็นข้อมูลในการจัดทำหนังสือแบบฝึกทักษะ ทั้งยังมีรูปแบบ เนื้อหา และการใช้ภาษาที่เหมาะสมต่อผู้เรียน มีการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพตามหลักการวิจัย ทำให้แบบฝึกมีคุณภาพดีก่อนการทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยนุช ดีวงศ์ (2561 : 53) ที่พบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.27/80.41 ตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจาก แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ศึกษา เนื้อหา วิเคราะห์หลักสูตร อีกทั้งมีการวางแผนขั้นตอนการออกแบบ โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการฝึกทักษะที่มีเนื้อหา กิจกรรม รูปภาพ รูปแบบต่าง ๆ ของแบบฝึกทักษะ ดำเนินการพัฒนาจนถึงการทดลอง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวังไว้ และจากผลการวิจัยของ สมบัติทรัพย์ศรี (2555 : 74) พบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.35/85.78 ตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจาก ได้จัดทำทุกขั้นตอนอย่างมีระบบ ตั้งแต่ขั้นวางแผนการออกแบบ ขั้นตอนการสร้าง และขั้นการปรับปรุง โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านการผลิตและด้านเนื้อหา แล้วนำข้อบกพร่องต่าง ๆ มาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

2. ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่มีการสอนแบบปกติ ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการแต่งโคลงสี่สุภาพอย่างเป็นระบบ จากเนื้อหาที่ง่ายสู่เนื้อหาที่ยากตามลำดับ กล่าวคือ นักเรียนได้รับการสอนเริ่มตั้งแต่ ทดสอบก่อนเรียนเพื่อทราบความรู้พื้นฐานเรื่องโคลงสี่สุภาพก่อนที่จะเรียน การฝึกแต่งโคลงสุภาพที่เริ่มจากการเรียนคำคล้องจอง สัมผัสใน สัมผัสใน คำไวพจน์ เมื่อนักเรียนเข้าใจพื้นฐานการใช้คำ ก็จะเข้าสู่การเรียน ฉันทลักษณ์โคลงสี่สุภาพ คำเอก คำโท คำเป็น คำตาย คำสร้อย และสุดท้ายคือการแต่งโคลงสี่สุภาพ การเรียนด้วยหนังสือแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยพัฒนาทักษะการแต่งอย่างมีระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรินทร์ งามมั่น (2553 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และจากผลการวิจัยของเสาวนีย์ โพธิ์เต็ง (2558 : 5) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน จากการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยร่วมกับแบบฝึกทักษะเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น และเกิดความสนใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น ตลอดจนนำความรู้ไปใช้ได้ถูกต้อง และผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำจริงจึงทำให้จดจำสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

3. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง โคลงสี่สุภาพ มีความพึงพอใจ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผล มีค่าเฉลี่ยคือ รองลงมาคือ ด้านสื่อการสอน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านครูผู้สอน และด้านการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ จากระดับความพึงพอใจจะเห็นได้ว่า หนังสือแบบฝึกช่วยให้นักเรียนแต่งโคลงสี่สุภาพได้ดีขึ้น นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง หนังสือแบบฝึกมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับปิยนุช ดีวงศ์ (2561 : 65) ที่พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะภาษาจีน เรื่อง วันสำคัญทางพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ จังหวัดมหาสารคาม ภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การแต่งโคลงสี่สุภาพควรให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ที่จำเป็น เช่น คำเอก คำโท และคำตาย จำนวนมาก เนื่องจากผู้เรียนจะได้มีคำศัพท์ที่หลากหลายในการเลือกใช้แต่งโคลงสี่สุภาพ
2. การจัดการเรียนรู้เรื่องโคลงสี่สุภาพ ควรให้ความสำคัญกับตำแหน่งวรรณยุกต์ เน้นให้ผู้เรียนจดจำตำแหน่งวรรณยุกต์ได้ โดยการยกตัวอย่างโคลงแม่บทหรือแผนผังโคลงสี่สุภาพที่ตรงตามลักษณะบังคับ เพื่อให้ผู้เรียนจำบังคับวรรณยุกต์ได้แม่นยำ
3. เมื่อนักเรียนขาดเรียนชั่วโมงใดชั่วโมงหนึ่ง ทำให้เข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบ จะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อสร้างหนังสือแบบฝึกทักษะเพื่อส่งเสริมความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทอื่น ๆ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ
2. ควรมีการบูรณาการการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีการสอนอื่น ๆ เช่น ชุดการสอน บทเรียนโปรแกรมสำเร็จรูป บทเรียนออนไลน์ 4 MET STAD เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *สาระมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จรินทร์ งามแมน. (2553). *การพัฒนาแบบฝึกการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. (2560). *ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 14 (3), 49-62*.
- ธีรญา เหยี่ยมจุล. (2547). *การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเหลือ ไจมน. (2555). *การแต่งคำประพันธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

- ปัญญา ย่องลั่น. (2557). ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโพธาราม อำเภอนาหม่อม จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ปิยนุช ดีวงศ์. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาจีน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สมบัติ ทรัพย์ศรี. (2555). การเปรียบเทียบผลการเรียน เรื่องการตกแต่งอาหารด้วยการแกะสลักผักและผลไม้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยชุดฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสาวนีย์ โพธิ์เต็ง. (2558). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการร่วมกับแบบฝึกทักษะ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.